

Miljöutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om djurvälstånd och till lagar som har samband med den

Till jord- och skogsbruksutskottet

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om djurvälstånd och till lagar som har samband med den (RP 186/2022 rd): Ärendet har remitterats till miljöutskottet för utlåtande till jord- och skogsbruksutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- specialsakkunnig Tiina Pullola, jord- och skogsbruksministeriet
- specialsakkunnig Susanna Ahlström, jord- och skogsbruksministeriet
- lagstiftningsråd Hannu Miettinen, jord- och skogsbruksministeriet
- specialsakkunnig Hanne Lohilahti, miljöministeriet
- länsveterinär Laura Haltia, Regionförvaltningsverket i Södra Finland
- länsveterinär Maarit Haveri, Regionförvaltningsverket i Södra Finland
- docent Laura Hänninen, Helsingfors universitet, Forskningscentret för djurvälstånd
- professor Anna Valros, Helsingfors universitet, Forskningscentret för djurvälstånd
- djurskyddsombudsman Saara Kupsala, Livsmedelsverket
- sakkunnig inom miljö- och hälsoskydd Kaisa Mäntynen, Finlands Kommunförbund
- specialistveterinär i produktionsdjurs hälso- och sjukvård Leena Suojala, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
- ordförande Jan Mattila, Finlands tillsynsveterinärförbund rf
- verksamhetsledare Kati White, Djurskyddet Finland rf
- verksamhetsledare Tapani Veistola, Finlands naturskyddsförbund rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Naturresursinstitutet
- Regionförvaltningsverket i Södra Finland
- Helsingfors universitet, veterinärmedicinska fakulteten
- Djurens välfärdscentral
- Finlands viltcentral
- Animalia ry

Utlåtande MiUU 44/2022 rd

- Djurens hälsa ETT rf
- Centraförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
- Djurskyddet Finland rf
- Finlands djurrättsjurister rf
- Centralförbundet för de Judiska Församlingarna i Finland ry
- Finlands Jägarförbund
- Finlands Pälsdjursuppfödarens Förbund rf
- Finlands Fritidsfiskares Centralorganisation rf
- Svenska Lantbruksproducenternas Centraförbund SLC rf
- Yhteiskunnallisen ja kulttuurisen eläintutkimuksen seura ry.

Inget yttrande av

- WWF Finland.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

En totalreform av djurskyddslagen har länge varit under beredning. Den ursprungliga lagen trädde i kraft 1996. Bakgrunden till behovet av en lagreform är bland annat att djurets ställning i samhället har förändrats och att forskningsrön har gett mera kunskap om djurens behov och arttypiska beteende. Motiveringen till lagen om djurvälstånd tar i enlighet med skrivningarna i regeringsprogrammet för Sanna Marins regering fasta på djurets egenvärde. Syftet med lagförslaget om djurvälstånd är förutom att främja djurens välbefinnande också att öka respekten för djur och förbättra behandlingen av dem. Lagförslagets syften och allmänna principer samt förslagets krav som gäller skötsel och behandling av djur bygger på tanken att djuret har ett egenvärde. Enligt propositionen innebär det att djuret i sig är värdefullt, oberoende av djurets värde för människan. Ett djur är en kännande varelse, som har fysiska och psykiska behov samt förmåga att uppleva positiva och negativa känslor. Utskottet välkomnar att de bestämmelser som förverkligar djurets egenvärde tillämpas på alla arter. Samtidigt påpekar utskottet att ur denna synvinkel bör alla arter behandlas enligt samma principer, också produktionsdjur och vilda djur. Eventuella undantag bör grunda sig på forskningsbaserad kunskap om arten.

Regeringens proposition är en kompromisslösning där man har strävat efter att sammanjämka olika etiska, ekonomiska och produktionsmässiga krav. Den innehåller inga betydande ändringsförslag till exempel i fråga om pälsdjurens ställning. Många av de viktigaste förslagen grundar sig på skrivningarna i regeringsprogrammet för statsminister Marins regering, enligt vilka man frångår byggandet av nya båsldugårdar, garanterar djuren tillräcklig smärtlindring i samband med smärtsamma ingrepp samt sörjer för identifieringsmärkning och registrering av hundar och katter. I enlighet med regeringsprogrammet införs det anmälningsskyldighet för veterinärer vid ingrepp som utförs på sällskapsdjur till följd av ärftliga defekter. I enlighet med regeringsprogrammet har det inrättats en tjänst som djurskyddsombudman, men uppgiften är tillfällig. Utskottet anser det vara viktigt att djurskyddsombudsmannens tjänst blir stadigvarande och att tillräckliga resurser reserveras för detta.

Utlåtande MiUU 44/2022 rd

Produktionsdjur

Det föreslås ett flertal förbättringar i bestämmelserna om skötsel och behandling av produktionsdjur. I yttranden till utskottet har det riktats kritik bland annat mot undantagen i fråga om djurhållningsplatser och djurens skötsel, samt mot de långa övergångsperioderna. Utifrån en utredning till utskottet stöder utskottet inte att vattenbuffel används som produktionsdjur för mjölkproduktion. Lagförslaget om djurvelfärd innefattar tämligen långa övergångsperioder bland annat när det gäller bestämmelserna om att hålla produktionsdjur. Byggande och ibruktagande av nya båsladugårdar förbjuds, men de båsladugårdar som är i användning när lagen träder i kraft ska fortfarande kunna utnyttjas för kor och kvigor som hålls för mjölkproduktion. Det föreslås att det efter en övergångstid på fem år blir förbjudet att fortlöpande hålla andra nötkreatur än kor och kvigor som hålls för mjölkproduktion samt hästar uppbundna. Avsikten är att byggande och ibruktagande av nya gräsningshäckar förbjuds när lagen träder i kraft. Efter en övergångstid på tolv år blir det förbjudet att hålla suggor och gyltor i insemineringshäckar under en längre tid. En del av övergångsperioderna för undantagsbestämmelserna genomförs genom förordning. Det gäller bland annat effektiviserad smärtlindring vid kirurgisk kastrering av grisar. Utskottet anser att de långa övergångsperioderna i viss mån är problematiska med avseende på målen i lagen om djurvelfärd och forskningsrönen om djurens arttypiska beteende. Å andra sidan kan övergångsperioderna sporra till genomförande av förändringarna med hjälp av bidrag. Vid uppställandet och genomförandet av de nya kraven får gårdsbruksenheter verksamhetsbetingelser, de finländska livsmedlens konkurrenskraft och den nationella livsmedelsförsörjningen inte äventyras.

Forskningsrön om djurens arttypiska beteende förutsätter att man förhåller sig mycket mer kritiskt till användningen av gräsnings- och insemineringshäckar för suggor under den långa övergångsperioden. Behovet av en övergångsperiod har i propositionen motiverats bland annat med att slopandet av långvarig användning av insemineringshäckar förutsätter att svinhusets konstruktioner ändras. Samma antal djur behöver större yta eller alternativt är det möjligt att hålla färre svin än tidigare i samma byggnad. Det är nödvändigt att fördela kostnaderna för investeringarna över en tillräckligt lång övergångstid. Dessutom ter sig genomförandet av förbudet mot kirurgisk kastrering av grisar under en övergångsperiod på tolv år besynnerlig med avseende på lagens allmänna principer. Övergångstiden har motiverats bland annat med att det behövs mer forskning om galtuppfödning. Utskottet understryker att det är viktigt att man sörjer för effektiv smärtlindring i samband med alla kirurgiska ingrepp oberoende av djurart. Utskottet föreslår att jord- och skogsbruksutskottet bedömer behovet av övergångsperioder av det slag som föreslås med beaktande av att den långa beredningen av propositionen har gett möjlighet till beredskap för förändringar och med beaktande av att producenterna känner till konsumenternas attityder till och förväntningar på djurens välbefinnande.

I yttranden till utskottet har sakkunniga fäst uppmärksamhet vid kraven på att djurens välbefinnande och djurhållningsplatsen ska inspekteras dagligen. Enligt 22 § i lagförslaget om djurvelfärd ska djurhållningsplatsen och anordningar i anslutning till den samt välfärden för djur som står under människans omedelbara uppsikt eller omedelbart kan nås av en människa inspekteras dagligen eller vid behov oftare. Ett undantag utgör bland annat situationer där djuren sommartid hålls på svårtillgängliga beten. Utskottet har uppmärksammat på att undantaget lämnar rum för tolkning och kan äventyra uppnåendet av lagens syften. För en del raser är betesmarkerna permanenta djurhållningsplatser under en betydande del av året. Betessäsongen är ofta avgörande för

Utlåtande MiUU 44/2022 rd

födseln och överlevnaden för djurens avkomlingar. Undantag från skyldigheten att inspektera djurens välfärd kan leda till att sjuka eller skadade djur försummas. På vissa gårdar kan betessången dessutom fortgå långt in på vintern, vilket kan ge upphov till brist på foder och väderskydd.

Utskottet har gjorts uppmärksam på att det förekommer att djur på svårtillgängliga beten, som omfattas av lagförslagets undantag från inspektionsskyldigheten, dör på grund av otillräcklig övervakning av förhållandena, tillgången till vatten och föda samt djurens skötsel. Situationen är problematisk med tanke på målen och de allmänna principerna i lagförslaget om djurvälfärd. Vid sidan av djurskyddstillsynen medför försummelse av tillsynen över och skötseln av djur problem för genomförandet av tillsynen över lagstiftningen om animaliska biprodukter samt tillsynen över märkning och registrering av djur. Det är önskvärt att de oklarheter i tolkningen och de praktiska problem som gäller bestämmelsen åtgärdas vid behandlingen i jord- och skogsbruksutskottet. Konsumenterna uppmuntras att av klimat- och miljöskäl använda kött som producerats på naturliga betesmarker och att med hänsyn till djurens välbefinnande föredra produkter från frigående djur. Vid behandlingen av förslaget till lag om djurvälfärd är det nödvändigt att se till att konsumenternas förtroende för den etiska hållbarheten i fråga om kött som producerats genom betesgång kvarstår också i fråga om djurens välbefinnande.

Hobby- och sällskapsdjur

I yttranden till utskottet har man fäst uppmärksamhet vid bestämmelserna om hobby- och sällskapsdjur. Ett centralt mål kan anses vara de bestämmelser som syftar till att hantera kattkrisen. En viktig åtgärd är den i 25 § föreslagna skyldigheten för djurägaren eller djuruppfödaren att förhindra att djuren förökar sig okontrollerat. En annan åtgärd bör vara att förbjuda att katter får gå lösa. Lagförslaget om djurvälfärd innehåller inget förbud mot att katter får gå lösa. Enligt motiveringen till lagförslagets 6 § betraktas en katt som får gå fri inte som sådan som ett övergivet djur, om den som håller katten i övrigt sköter om den. Det är ändamålsenligt att bestämmelserna eller motiveringen preciseras så att den är i linje med 75 och 85 § i jaktlagen, framhåller utskottet. Det kan tillåtas undantag som är avgränsade på ett lämpligt sätt, bland annat för katter som bor i en ladugård eller i ett stall och som blir omskötta på behörigt sätt. Hanteringen av kattkrisen har också ett starkt samband med skyldigheten att märka och registrera katter, som behandlas i medborgarinitiativet MI 4/2021 rd. Bestämmelser om hundar finns i lagen om identifiering och registrering av djur.

Det har uttryckts oro över användningen av räv i anlagsprov för grythundar. Rävarna hålls i avskalade, pälsfarmningslika förhållanden, och skötseln av djuren tryggar inte deras välbefinnande. Med tanke på fortsatt grytjakt är det inte nödvändigt att använda levande räv i anlagsprov för grythundar. Utifrån sakkunnigas yttranden har bland annat delegationen för sällskaps- och hobbydjurs välbefinnande beslutat att enhälligt rekommendera förbud mot användning av levande måldjur i anlagsprov. Utskottet föreslår att det övervägs om ett förbud mot anlagsprov för grythundar bör genomföras i samband med det nu aktuella lagförslaget.

I 25 § i lagförslaget om djurvälfärd anges syften och förbud som gäller djuravel. Syftet med djuravel ska vara att producera livskraftiga, funktionsdugliga och friska djur. Bestämmelsen gäller såväl produktionsdjur som sällskaps- och hobbydjur. I bestämmelsen föreslås dessutom ett förbud

Utlåtande MiUU 44/2022 rd

mot användning av avelskombinationer som sannolikt överför sjukdomar eller andra egenskaper som medför betydande men för avkommans välfärd. Syftet med bestämmelsen är att förhindra användningen av avelskombinationer som sannolikt medför att det föds djur som på grund av sjukdom eller någon annan orsak har försämrade psykisk eller fysisk funktionsförmåga eller djur vilkas möjligheter till arttypiskt beteende är försämrade av någon annan orsak. Väsentligt vid tillämpningen av bestämmelsen är de förväntade avkomlingarnas välfärd och ett eventuellt behov av kirurgisk eller medicinsk vård av ärftliga sjukdomar eller skador. Det föreslås också vara förbjudet att vid avel använda djur som på grund av en ärftlig egenskap eller sjukdom inte kan föröka sig på naturligt sätt eller förökningen sannolikt medför betydande men för djurets välfärd. Syftet är att skydda välbefinnandet hos de djur som används för avel. Uppnåendet av målen för ovan beskrivna reglering stöds av den bestämmelse som föreslås i lagen om utövning av veterinäryrket gällande veterinärers skyldighet att underrätta tillsynsmyndigheten om defekter och sjukdomar som de upptäcker hos hundar och katter och som begränsar djurens användning för avel. Utskottet ställer sig bakom dessa förslag. Samtidigt är det värt att notera att även om sjukdomar som kräver kirurgisk eller medicinsk vård normalt är ärftliga hos individer av vissa raser, föreslås det inget förbud mot avel av individer av dessa raser. När det gäller hundar och katter verkar dessutom lagen om utövning av veterinäryrket kräva att ett myndighetsregister används. Enligt propositionen är avsikten att förordningen om identifiering och registrering av katter träder i kraft först vid ingången av 2026.

Vilda djur

I 7 § i lagförslaget om djurvälfärd föreslås bestämmelser om vars och ens skyldighet att hjälpa sjuka eller skadade vilda djur. Syftet med att hjälpa ett djur ska enligt propositionen vara antingen att djuret ska kunna försättas i frihet eller, om det är motiverat av djurskyddsskäl, att djuret avlivs. Till dessa delar föreslås inga ändringar i rättsläget. Däremot är avsikten att i lagen om djurvälfärd införa bestämmelser om kommunens skyldighet att sörja för avlivningen av ett sjukt eller skadat vilt djur som förts till en kommunal veterinärmottagning. I praktiken har kommunalveterinärerna redan nu haft hand om avlivningen av de vilda djur som lämnats till kommunens mottagning. Kommunen kan också om den så vill ordna vård av första hjälpen-typ för djur på mottagningen. Kommunens skyldighet omfattar dock i fortsättningen endast avlivning av vilda djur. För det förutsätts inte specialkunskaper om vård av vilda djur och kostnaderna är tämligen låga. Vid behov kan djuret hänvisas till fortsatt vård i ett djurhem. I jaktlagen finns bestämmelser om att hjälpa och avliva skadade djur i hjälplöst tillstånd som påträffats i naturen. Djuret ska avlivas så snabbt och smärtfritt som möjligt. Polisen, storviltsassistenten och jakt- och fiskeövervakarna kan bistå vid avlivningen. Utskottet välkomnar den exakta bestämmelsen om vars och ens skyldighet att hjälpa vilda djur och de närmare bestämmelserna om innehav av djur.

I de yttranden som utskottet fått har det i viss mån framförts kritik mot att kommunens ansvar begränsas till att endast gälla avlivning av vilda djur. Enligt yttrandena bör kommunerna också åläggas skyldighet att sörja för bedömningen av vårdbehovet hos och första hjälpen för ett sjukt eller skadat vilt djur som lämnats hos en kommunal veterinärmottagning, samt för att djuret överlämnas för sakkunnig vård. Utskottet anser att kritiken är motiverad, men förstår å andra sidan de begränsade resurserna för veterinärtjänster som kommunen ordnar. Kommunerna ska i enlighet med finansieringsprincipen ersättas till fullt belopp för de kostnader som uppkommer av kommunalveterinärernas lagstadgade uppgifter. Redan nu förekommer det problem med finansieringen

Utlåtande MiUU 44/2022 rd

av skötseln av uppgifterna bland annat i fråga om djurskyddstillsynen. En annan fråga är också kommunalveterinärernas kompetens när det kommer till avlivning av vilda djur.

I 28 och 29 § i förslaget till lag om djurvälstånd ingår bestämmelser om vård av djur som är skadade eller annars i hjälplöst tillstånd. Det är i regel förbjudet att ta eller fånga in ett vilt ryggradsdjur i syfte att hålla och föda upp djuret. Förbudet ska i fortsättningen tillämpas på alla vilda ryggradsdjur i Finlands natur. Enligt den gällande lagen är det endast förbjudet att ta eller fånga in vilda däggdjur och fåglar i syfte att hålla och föda upp dem. Förbudet tillämpas dock inte i situationer där dispens att fånga och inneha djur har beviljats med stöd av naturvårdslagen, jaktlagen eller lagen om fiske. Man får ta ett vilt djur i hjälplöst tillstånd för uppfödning för att ge det vård, om inte någon annan lagstiftning förhindrar det. I 29 § i lagförslaget föreslås en bestämmelse om kortvarigt omhändertagande av ett djur för att ge det första hjälpen eller överlämna det för vård. Efter första hjälpen ska djuret försättas i frihet när dess tillstånd tillåter det, överlämnas för vård till en vårdplats eller avlivas. Enligt bestämmelsen ska djuret avlivas om det inte kan försättas i frihet och vården av det inte kan ordnas. Vård av vilda djur för en längre tid är anmälningspliktig verksamhet enligt lagförslagets 61 §. Ett vilt djur som överlämnats till en vårdplats ska försättas i frihet när dess tillstånd tillåter det. Om ett djur inte kan försättas i frihet efter avslutad vård och djuret inte kan placeras permanent i en djurpark, ska djuret avlivas. Utskottet har ingenting att anmärka på dessa bestämmelser som i stor utsträckning motsvarar nuläget. Det föreslås inte att det i djurparkernas uppgifter ska ingå någon bestämmelse om rehabilitering eller permanent förvaring av sjuka eller skadade vilda djur. Utskottet föreslår att jord- och skogsbruksutskottet bedömer behovet av att komplettera de föreslagna bestämmelserna till denna del.

I nuläget kan allmänt understöd enligt prövning beviljas för vård av vilda skadade djur. Understödet enligt prövning tryggar inte en långsiktig utveckling av vård av vilda djur och inte heller likabehandling av aktörerna. Dessutom är understödet endast avsett för ordnande av vård av skadade vilda djur som är fridlysta enligt naturvårdslagen. Finansieringen kan således inte användas för vård av bytesdjur och vilt. Vården av skadade vilda djur ordnas ofta som verksamhet inom frivilligorganisationer. En sådan verksamhetsmodellen garanterar inte en tillräcklig nivå på de tillgängliga resurserna och lokalerna. Som det konstateras ovan är kommunens föreslagna skyldighet att se till att vilda djur som förts till en kommunal veterinärmottagning avlivas och bestämmelserna om djurverksamhet i sig värda att förorda. De faktiska möjligheterna att ordna första hjälpen och fortsatt vård för vilda djur är beroende av behovsprövad finansiering och frivilligverksamhet. För att trygga vård som ges vilda djur under en längre tid krävs det att hela systemet och de resurser som används för verksamheten ses över.

Finansiering och organisering av djurskyddsuppgifter

Inom kommunernas samarbetsområden för miljö- och hälsoskyddet sköts djurskyddstillsynen som ett så kallat statligt uppdrag. Regionförvaltningsverket ersätter kommunerna för den tillsyn som kommunalveterinären utövar. Enligt inkommen utredning har kostnaderna för djurskyddstillsynen nästintill tiofaldigats under de senaste tio åren. År 2019 betalades kommunerna cirka 4,5 miljoner euro i ersättningar för djurskyddstillsynen. Kommunerna har för närvarande svårt att rekrytera veterinärer och den djurskyddstillsyn som sköts som ett statligt uppdrag anses vara en av de faktorer som påverkar rekryteringen. Dessutom anses den modell där kostnaderna för djurskyddstillsynen faktureras regionförvaltningsverket i efterhand vara arbetsam och oändamålsen-

Utlåtande MiUU 44/2022 rd

lig. Den ersättning som i nuläget betalas till kommunen täcker inte heller alla kostnader för djurskyddstillsynen. Förutom kommunalveterinären ska också den tjänsteinnehavare som utövar tillsyn över hälsoskyddet delta i inspektionerna av djurens välbefinnande. Det här arbetssättet har också upplevts främja tjänsteinnehavarnas säkerhet och välbefinnande i arbetet. Det har påpekats för utskottet att kommunerna också till fullt belopp bör ersättas för den arbetsinsats som tjänsteinnehavaren som utövar tillsyn över hälsoskyddet bidrar med. Enligt 26 § i lagförslaget om djurvälstånd föreslås det dessutom att kommunerna ska ordna skötseln av herrelösa djur på samma sätt som i nuläget. Upphittade djur ska enligt förslaget också i fortsättningen förvaras minst 15 dagar. Enligt uppgift medför dessa bestämmelser merkostnader för kommunerna. Utskottet ser det som viktigt att kommunerna ersätts till fullt belopp och utan dröjsmål.

I bestämmelserna anges att det är kommunens uppgift att avliva sjuka och skadade djur. Enligt propositionen gör kommunalveterinärerna i praktiken det redan nu, även om det inte i lag angetts vara kommunens uppgift. Kommunerna har fått ersättning för avlivningskostnaderna, om de har ansökt om det. Enligt en förfrågan till regionförvaltningsverken har dessa kostnader varit lägre än 1 000 euro per regionförvaltningsverk per år. Utskottet understryker att kommunerna fortfarande måste få full ersättning för kostnaderna för skötseln av uppgiften.

Sakkunniga har fäst uppmärksamhet vid att det i nuläget inte finns något expertorgan som har hand om ärenden som gäller vilda djurs välbefinnande. Delegationer som är underställda jord- och skogsbruksministeriet behandlar frågor som gäller välbefinnandet hos djur som används för vetenskapliga ändamål och undervisningsändamål samt produktionsdjur och sällskaps- och hobbydjur. Inrättandet av en delegation som har hand om vilda djurs välbefinnande skulle främja insamlingen och spridningen av information om vilda djurs välbefinnande samt genomförandet av bestämmelserna i lagförslaget. Utskottet anser att förslaget är motiverat och stöder att en delegation för vilda djurs välbefinnande inrättas åtminstone genom bestämmelser på förordningsnivå.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Miljöutskottet föreslår

att jord- och skogsbruksutskottet beaktar det som sägs ovan.

Utlåtande MiUU 44/2022 rd

Helsingfors 12.1.2023

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Hanna Kosonen cent
vice ordförande Tiina Elo gröna
medlem Petri Huru saf
medlem Mai Kivelä vänst
medlem Johan Kvarnström sd
medlem Sheikki Laakso saf
medlem Kai Mykkänen saml
medlem Mikko Ollikainen sv
medlem Mauri Peltokangas saf
medlem Juha Sipilä cent
medlem Saara-Sofia Sirén saml
medlem Mari-Leena Talvitie saml
medlem Ari Torniainen cent
ersättare Sari Multala saml (delvis).

Sekreterare var

utskottsråd Susanna Paakkola.

Utlåtande MiUU 44/2022 rd

Avvikande mening

Avvikande mening

Motivering

I över tio års tid har man berett en lag som ska ersätta den nuvarande djurskyddslagen. Vi framhåller att lagreformen är nödvändig. Framför allt husdjursproduktion är ändå mycket långvarig verksamhet, och därför är det synnerligen viktigt att de husdjursproducenter som investerar i nya produktionsanläggningar eller utvidgar den nuvarande produktionen vet vilka krav på djurens välbefinnande som gäller i vårt land i framtiden.

Sannfinländarnas utskottsgrupp anser att syftet med den nu föreslagna lagen på det hela taget är bra. Till exempel är förslaget att på lång sikt förbättra djurens möjligheter att röra på sig välkommet och ett steg i rätt riktning för djurens välbefinnande och därtill hörande lagar. Naturligtvis kunde övergångsperioderna från fall till fall ha varit ännu längre (jfr svinhushållning).

Vår utskottsgrupp är bekymrad över att det lagpaket som nu behandlas innehåller vissa element som med största sannolikhet ökar kostnaderna till exempel i fråga om produktionsdjur och eventuellt också inom andra områden (jfr pälsfarmning). I utlåtandet påpekas att man vid uppställandet och genomförandet av de nya kraven ska se till att gårdsbruksenheterens verksamhetsbetingelser, de finländska livsmedlens konkurrenskraft och den nationella livsmedelsförsörjningen inte äventyras. Trots detta ökar de åtgärder som krävs i utlåtandet också enligt sakkunnigyttrandena avsevärt kostnaderna för husdjursproduktionen. En förutsättning för att ha produktionsdjur är att produktionen är tillräckligt lönsam. Vår utskottsgrupp anser att man i lösningarna som gäller djurens välbefinnande alltså måste beakta de ekonomiska förutsättningarna för produktionsverksamheten — särskilt nu när branschen länge har tampats med en lönsamhetskris. Nu gör man det ändå inte, åtminstone inte i tillräcklig utsträckning.

Den försämrade ekonomiska lönsamheten är ett problem också med tanke på de inhemska producenternas internationella konkurrenskraft. Alltför strikta bestämmelser hos oss leder i slutändan till att konsumentpriserna stiger på inhemska produkter, vilket ger importerade produkter en konkurrensfördel på marknaden på grund av lägre produktionskostnader. Det skulle inte vara ändamålsenligt heller med tanke på djurens välbefinnande att husdjursproduktionen skulle flyttas från Finland till länder som har betydligt mindre stränga krav på djurens välfärd. Då misslyckas lagen med sitt syfte. Vi anser att man i framtiden måste se över hela livsmedelskedjan för att man ska kunna stödja den finländska produktionen, som i många avseenden är synnerligen ansvarsfull, samt stödja dess konkurrenskraft och främja produktionsdjurens välbefinnande både i Finland och internationellt. Genom att påverka internationella standarder för produktion och handel kan vi främja djurens välbefinnande utan att äventyra den inhemska konkurrenskraften.

Slutligen lyfter vi fram att det är ytterst viktigt att man med hjälp av andra lagstiftningsåtgärder och stödssystem vid behov kan kompensera de ökade kostnaderna för att den finländska husdjursproduktionens konkurrenskraft inte ska försämras.

Utlåtande MiUU 44/2022 rd
Avvikande mening

Avvikande mening

Vi föreslår

att jord- och skogsbruksutskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors 12.1.2023

Petri Huru saf
Mauri Peltokangas saf
Sheikki Laakso saf